

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPIL.4131.1.762.2020

Katowice, dnia 13 sierpnia 2020 r.

Rada Gminy Janów

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 182/XXXIII/20 Rady Gminy Janów z dnia 11 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w części, określonej w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz § 4 ust. 1 pkt 2 uchwały w zakresie wyrazów "- zbieranych łącznie jako frakcja Metale i Tworzywa sztuczne", jako sprzecznej z art. 6r ust. 3 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.) – dalej jako: „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 11 lipca 2020 r. Rada Gminy Janów przyjęła uchwałę Nr 182/XXXIII/20 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi dalej jako "uchwała". Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 14 lipca 2020 r.

W przekonaniu organu nadzoru uchwała ta jest niezgodna z prawem.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 6r ust. 3 ustawy, w myśl którego rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Wytyczne co do treści tej uchwały zawierają również przepisy art. 6r ust. 3a, 3b i 3d ustawy. Przy czym normy art. 6r ust. 3a i 3b ustawy mają charakter fakultatywny, albowiem dopuszczają możliwość różnicowania częstotliwości odbioru niektórych frakcji odpadów oraz ograniczenie ilości ich odbioru w ramach pobieranej opłaty, natomiast norma art. 6r ust. 3d ustawy ma charakter obligatoryjny. Wymaga ona określenia w uchwale także trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od

właściciele nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z przepisem art. 6r ust. 3 ustawy uchwała rady gminy podjęta na jego podstawie ma charakter aktu normatywnego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, co powoduje konieczność formułowania zawartych w niej postanowień precyzyjnie realizujących delegację ustawową, bez przekraczania jej granic.

Tymczasem w ocenie organu nadzoru nie realizuje w sposób prawidłowy zakresu delegacji ustawowej. Przepisy uchwały podejmowanej w oparciu o art. 6r ust. 3 ustawy, powinny uwzględniać w swych unormowaniach wszystkie ustawowe frakcje odpadów, to jest te wymienione w art. 3 ust. 2 pkt 5 ustawy (czyli papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady) oraz w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy (czyli: odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstyliów i odzieży). Uchwała ta może również uwzględniać wydzielone w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie w oparciu o przepis art. 4 ust. 2a pkt 1 i 2 ustawy frakcje odpadów komunalnych inne niż wymienione w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy oraz odpady stanowiące części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy.

Tymczasem z treści § 2 uchwały wyłania się podział odpadów na następujące frakcje:

1. Ustala się, iż w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości, o których mowa w § 1, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Janów będzie świadczyła następujące usługi w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych:

1) Odbiór bezpośrednio sprzed nieruchomości, o których mowa w § 1, wszystkich wytworzonych i zebranych selektywnie odpadów komunalnych należących do następujących frakcji odpadów komunalnych:

a) papier,

b) metale, tworzywa sztuczne oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe – zbieranych łącznie jako frakcja Metale i Tworzywa sztuczne,

c) szkło,

d) bioodpady.

Zdaniem organu nadzoru Rada nieprawidłowo określiła frakcję Metale i Tworzywa sztuczne, a ponadto włączyła do niej metale, tworzywa sztuczne i odpady opakowaniowe wielomateriałowe. Regulacja ta stanowi modyfikację przepisu art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy. Konstatając, stwierdzić należy, że § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b uchwały w zakresie wyrazów "zbieranych łącznie jako frakcja Metale i Tworzywa sztuczne", jest niezgodny z przepisem art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy. Działanie takie ocenić należy jako działanie naruszające prawo w sposób istotny. Wyżej wskazane nieprawidłowości w zakresie określenia frakcji odpadów w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b uchwały przekładają się na nieprawidłowości w innych regulacjach uchwały (§ 4 ust. 1 pkt 2 uchwały w zakresie wyrazów „zbieranych łącznie jako frakcja Metale i Tworzywa sztuczne”).

Analizując powyższe należy stwierdzić, że Rada Gminy Janów w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy dokonała własnej kategoryzacji odpadów komunalnych, nie przewidzianej w obowiązujących aktach prawnych. Do takiego działania natomiast nie była uprawniona. Należy stwierdzić, że podstawowe frakcje zostały określone już przez ustawodawcę

w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy – przy ustanawianiu regulacji aktów prawa miejscowego powinny zostać niezmienione.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 182/XXXIII/20 Rady Gminy Janów z dnia 11 lipca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanej części uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Krzysztof Nowak
Wydział Nadzoru Prawnego - Dyrektor Wydziału
Nadzoru Prawnego